

Тэлефаную калёгу

- Алё? Добры ве'чар!
 — Добры ве'чар, Гэ'та ты, Мікі'та?
 — Я. Званю' табе' во чаго. Нам заўтра трэ' будзе сустрэ'цца ў спадара' Ляшковіча. Пака'жам яму наш прае'кт.
 — А якой гадзі'не?
 — Ён нам прызна'чыў сустрэ'чу на адзіна'ццаць гадзі'наў.
 — Добра, дамовіліся.
 — Тады' да сустрэ'чы.
 — Быва'й!

Лад мовы

Существительное в дательном падеже

Назоўнік у давальным склоне

КАМУ? ЧАМУ?

к, усьлед, насустрэч	+ ДАВАЛЬНЫ СКЛОН
к сьвяту я прыеду	— к празднику я прыеду
гляджу ўсьлед сябру	— смотрю вслед другу
насустрэч бацькам	— навстречу родителям

	Адзіночны лік		Множны лік	
I скланьне (ж. р., м. р., аг. р. на -а, -я)	вадзе, рацэ, ружы, сям'і, каляжанцы (для ж. р.), калёгу (для м. р.), мужчыну, жанчыне	-е, -э, -і, -ы, -у	водам, рэкам, ружам, сям'ям, калёгам, мужчынам, жанчынам	-ам, -ям
II скланьне (м. р. без канчатка, н. р. на -а, -о, -е, -ё)	яблыку, даху, сьвету, каню, вераб'ю, воку, мору, вяслу, шчацьцю, жыцьцю	-у, -ю	яблыкам, дахам, коням, вераб'ям, вачам, морам, вёслам, жыцьцям	
III скланьне (ж. р. без канчатка)	гусі, скроні, далоні, косьці, мазі, вэрфі, мышы, печы	-і, -ы	гусям, скроням, далоням, касьцям, мазіям, вэрфям, мышам, печам	
Розна-скланяльныя	кацяняці, дзіцяці, кураняці, імя (імені), племю (племіні), сёмю (сёмені)	-і, -ю	кацянятам, дзецям, куранятам, імёнам, плямёнам, страмёнам	

Подробнее об окончаниях существительных в дательном падеже см. уроке 16.

Для разговорной речи характерны следующие обороты с дательным падежом: **ніколі ня ва'рта быць скупому** (никогда не стоит скупиться); **я й сам таму' дзіўлю'ся** (я и сам этому удивляюсь); **годзе сядзе'ць смутнаму** (хватит грустить).

С глаголами **дзякаваць** (благодарить), **выбачаць** (извинять), **дараваць** (прощать), с безличной формой глагола **балець** (болеть — причинять боль) всегда употребляется дательный падеж: **дзякую табе' за добрую раду** (благодарю тебя за хороший совет); **баліць мне сьпіна** (у меня болит спина); **выбача й мне за спазьне'ньне** (извини меня за опоздание).

Практыкуйцеся

1. Зьвяртаючы ўвагу на асновы назоўнікаў, утварыце давальны склон (Образуйте дательный падеж, обращая внимание на основы существительных).

Узор: хлапец → хлапцу, шклянка → шклянцы, вясельле → вясельлю.

Дачка, падлога, вавёрка, дошка, яблык, кірмаш, каўнер, дзяўчына, мазоль, сястра.

2. Адкажыце на пытанні (Ответьте на вопросы).

Каму тэлефануеш? Тэлефаную: цётцы (калега, дзяўчына, сястра, Волька, дзядзька).

Каму дзякуеш? Дзякую: брату (сусед, гаспадыня, сябры, прыяцель, спадаар Лось).

Каму выбачаеш? Выбачаю: абслуге (гандляр, цырульнік, сакратарка, касірка).

3. Прачытайце прыказкі й прымаўкі, зьвярніце ўвагу на канчаткі назоўнікаў у давальным склоне (Прочитайте пословицы и поговорки, обратите внимание на окончания существительных в дательном падеже).

Ве́р ня ска́зу, а пака́зу.

Калі́ сказа́ў ба́бцы, то як усёй грама́дцы.

Добраму чалавечку добра і ў запечку, а благой благаце́ бла́га й на куце́.

Галоднай ку́рцы проса на думцы.

Жабра́к жабраку́ віда́ць па кійку́.

Лад мовы

Существительное в винительном падеже

Назоўнік у вінавальным склоне

КАГО? ШТО? КУДЫ? КАЛІ?

у, па, на, пра, пад, з, за, праз, скрозь, аб		+ ВІНАВАЛЬНЫ СКЛОН
у шафу	—	в шаф
у нядзелю	—	в воскресенье
па дзіця	—	за ребёнком
на гадзіннік	—	на часы
пра бацькоў	—	о родителях
пад ложак	—	под кровать
з тыдзень	—	с неделю
за дзверы	—	за двери
праз гадзіну	—	через час
скрозь гушчар	—	сквозь чашу
аб лёд	—	об лёд

		Адзіночны лік	Множны лік		
I скланенне (ж. р., м. р., аг. р. на -а, -я)	адуш.	сястру́, дзяўчы́ну, Ва́лю, Ко́лю, мужчы́ну, кале́гу	-у, -ю	сясьце́р (се́страў), дзяўча́т, мужчы́н (-аў), кале́г (-аў), дзяду́ляў, жне́яў	як у Р.

	неадуш.	кана пу, ла зьню, пра льню, ша фу		кана пы, ла зьні, пра льні ша фы	як у Н.
II скланеньне (м. р. без канчатка, н. р. на -а, -о, -е, -ё)	адущ.	доктара, сябра, вучня, інжынер	-а, -я	дактароў, сяброў, вучняў, інжынераў	як у Р.
	неадуш.	мур, слуп, будынак, цягнік, яйка	як у Н.	муры, слупы, будынкі, цягнікі, яйкі	як у Н.
III скланеньне (ж. р. без канчатка)	адущ.	лань, мыш, гусь	як у Н.	ла ней, мышэ й, гусе й	як у Р.
	неадуш.	косць, кроў, вэрф, мазь		косці, вэрфі, пэчы, мазі	як у Н.
Розна- скланяльныя	адущ.	кацяня, немаўля, кураня, дзіця	як у Н.	кацяня таў (-ы), немаўля таў (-ы), дзяце й (дзеці)	як у Р.
	неадуш.	імя, племя, стрэмя		імёны, плямёны, страмёны	як у Н.

1) С переходными глаголами существительные в винительном падеже употребляются без предлогов: **галоў бароду** (брею бороду).

2) Винительный падеж используется в сочетаниях:

— с глаголом **гуляць** (у што?): **гуляць у сетку** (играть в волейбол), **у кошык** (в баскетбол);

— с предлогом **па**: **еду (па каго?) па дзіця** (еду за ребёнком), **пайшоў (па што?) па ваду** (пошёл за водой).

3) В сочетании с некоторыми глаголами одушевлённые существительные во множественном числе могут принимать в винительном падеже такие же окончания, как и неодушевлённые. Например: **гадаваць дзеці** (воспитывать детей), **пасьвіць каровы** (пасты коров).

Практыкуйцеся

4. Прачытайце сказы, знайдзіце назоўнікі, пастаўце да іх пытаньні (Прочитайте предложения, найдите существительные, поставьте к ним вопросы).

Яны ішлі праз пушчу. Я чытаю пра Міколу Гусоўскага. Ня ведаю, як развязаць гэтае пытаньне. Будзем запрашаць гасьцеў на вясельле. Малы Алець аб дрэва разьдэр сабе брыво да крыві. У сквэры шмат дзяцеў. Гаспадыня купіла селядцоў. Сябры махаюць нам рукой на прывітаньне.

Дзеці чакаюць маму. Нешта ж яна забавілася. Малы Віця пачынае сумаваць. Марылька як можа суцяшае брата: «Я табе лялек нараблю і “Катка” запяю».

5. Прачытайце прыказкі й прымаўкі. Прыгадайце падобныя расейскія. (Прочитайте пословицы и поговорки. Вспомните похожие русские).

Гультай за работу — мазоль за руку.

На хаценьне ёсьць цярэньне.

За грошы ўсюды харошы.

Добрая прыказка не ў брыво, а ў вока.

Ха ту зрабіць — не скрынку зьбіць.

Хто зрабіў пача так, няха й зробіць і канча так.

Не ў вадуж ад дажджу!

Гні дрэўца пакуль гнёцца.

6. Утварыце словазлучэньні з ужываньнем назоўнікаў у вінавальным склоне (Составьте словосочетания, употребляя существительные в винительном падеже).

Узор: легчы (ложак) → легчы ў ложак, узяць (лыжка) → узяць лыжку.

ле/гчы	у	(кана/па)
пакла/сьці	на	(ша/фа)
глядзе/цца		(люстэ/рка)
запалі/ць		(ля/мпа)
памы/ць		(шкля/нка)
засла/ць		(прасьці/на)
ла/шчыць		(кацяня/)
дагляда/ць		(дзяду/ля)
зайсьці/		(кватэ/ра)
купі/ць		(мэ/бля)
е/сьці		(сала/та)
ісьці/		(пра/ца)

7. Перакладзіце ў расейскую мову (Переведите на русский язык).

Апрана/ем дзяце/й. Чака/ю на зручнага вы/падку. Гаспады/ня падала/ сьняда/ньне. Пойдзем праз сквэр. Сястра/ пашы/ла сукэ/нку. Малы/ ідзе/ па ца/цку.

Лад мовы

Существительное в творительном падеже

Назоўнік у творным склоне

КІМ? ЧЫМ? КАЛІ? ДЗЕ?

з, пе/рад, пад, над, за, са	+ ТВОРНЫ СКЛОН
з арты/кулам	— со старты/й
зь ве/дамі	— со знаянямі
пе/рад абе/дам	— перад обедом
пад вадой	— под водой
над горадам	— над городом
за вакном	— за окном
са сьвя/там	— с праздніком

	Адзіночны лік		Множны лік	
I скланеньне (ж. р., м. р., аг. р. на -а, -я)	сяброўка й (-аю), ракой (-ою), хваля й (-яю), зямл ёй (-ёю), калега м (для м. р.), калега й (для ж. р.), мужчы нам , Кол ем , судзьд зём	-ай (-аю), -ой (-ою), -яй (-яю), -ёй (-ёю), -ам, -ем, -ём	сяброўка мі , рэка мі , хваля мі , зямля мі , калега мі , мужчы намі , судзьд зямі	
II скланеньне (м. р. без канчатка, н. р. на -а, -о, -е, -ё)	даждж ом , дыван ом , будынка м , днё м , агнё м , вучне м , вока м , калосьсе м , вясл ом , шча сьцем	-ам, -ом, -ем, -ём	дажджа мі , дывана мі , будынка мі , дня мі , агня мі , вучня мі , вач мі (-амі, -ыма), вёсла мі	-амі, -ямі, -мі, -ыма
III скланеньне (ж. р. без канчатка)	ноч у , мыш у , папарац ыю , кроў ю (кыв ёю), кось цю	-у, -ю (-ёю)	нач а мі, мыш а мі, папарац ы мі, кась ця мі (касць ц мі)	
Розна-скланяльныя	дзі ц ем, кацянь ём , куран ём , медзьведзя нём	-ем, -ём	дзе ц ы мі , кацяня та мі, куран я та мі , медзьведзя ня та мі	

Подробнее об окончаниях существительных в творительном падеже см. урок 14.

1) В творительном падеже согласные (кроме *б, ф, ь, р*) удлинняются между гласными: *солюю, рэччу*.

2) Обратите внимание, что в сочетании с глаголами *ехаць* (ехать), *ісьці* (идти), *ляцець* (лететь), *плысьці* (плыть), *апекавацца* (заботиться о) существительные употребляются в творительном падеже без предлога: *плысьці парাপлавам, апекавацца дзецьмі*. Если нужно показать, что движение происходит в разных направлениях, то употребляется предлог *на* с предложным падежом. Например: *мы ішлі на бары, на каменні, на полі*.

Практыкуйцеся

8. Прачытайце сказы, звярніце ўвагу на канчаткі назоўнікаў у творным склоне (Прочитайте предложения, обратите внимание на окончания существительных в творительном падеже).

Хітра, мудра, зь невялікім коштам.

Ча сам — з ква сам, а парою — з вадою.

Жалем сьціскаюцца грудзі.

Жораў зь цяплом, а ла стаўка зь лістом.

Сказаў казку з прыказкаю.

Лёстачкамі душу вымае.

Любага госьця ўлетку частуюць мядком, а ўвосень — малачком.

Колькі, качка, ні мудрой, а лебедзем ня будзеш.

З дурным ні знасьці, ні згубіць.

Па сіняй раўніне за хмаркаю хмарка плыве.

9. Запоўніце пропускі прапанаванымі словамі ў творным склоне (Заполните пропуски предложенными словами в творительном падеже).

Узор: іду + дарога → іду дарогаю.

Лес, аўтобус, цягнік, катэр, човен, самалёт, тынкоўнік, вясна, раніца, вяршкі, выхаванцы, дзіця, мастацтва, рукі, фальварковец.

Іду Еду Плыву Ляту Буду Паеду Сустрэнуся П'ю каву зь
Займаюся з Апякуюся Цікаўлюся Працую

10. Утварыце форму творнага склону назоўнікаў (Образуйте форму творительного падежа существительных).

Узор: вучым з (зь) + дзеці → вучым зь дзецьмі.

Ямо	лыжка, відэлец;
п'ем	шклянкі, кубкі, слоікі;
іду з (зь)	сёстры, сяброўка, госьць;
маляю	фарба, аловак, пэндзаль;
сустракаюся з (зь)	сябры, дзяўчаты, Ясь.

Лад мовы

Существительное в предложном падеже

Назоўнік у месным склоне

ПРЫ КІМ? ПРЫ ЧЫМ? ДЗЕ?

у, на, пры, аб, а, па	+ МЕСНЫ СКЛОН
------------------------------	----------------------

у кра ^{ме}	— в магазине
на Нямі ^{зе}	— на Немиге
пры ба ^{цьку}	— с отцом (при отце)
аб моры	— о море
а пе ^{ршай} гадзі ^{не}	— в первом часу
па дзе ^{цях}	— о детях

	Адзіночны лік		Множны лік	
I скланеньне (ж. р., м. р., аг. р. на -а, -я)	у сярэ ^{дзіне} , на рацэ ^у , у пра ^{цы} , у ла ^{зьні} , пры ба ^{цьку} , пры Колю	-е, -э, -ы, -і, -у, -ю	у сярэ ^{дзінах} , на рэ ^{ках} , у пра ^{цах} , у ла ^{зьнях} , пры ба ^{цькаx}	-ах (-ох), -ях (-ёх)
II скланеньне (м. р. без канчатка, н. р. на -а, -о, -е, -ё)	на бе ^{разе} , у гаражы ^у , у це ^{ні} , у гаі ^у , пры ўну ^{ку} , пры ву ^{чню} , на не ^{бе} , у жыцці ^у	-е, -ы, -і, -у, -ю	на берага ^x (-ох), у гаража ^x , аб це ^{нях} , у гая ^x , пры ўну ^{ках} , пры ву ^{чнях} , пры гасьця ^x (-ёх)	
III скланеньне (ж. р. без канчатка)	у ра ^{дасьці} , у далоні ^у , аб ночы ^у , на На ^{рачы}	-ы, -і	у ра ^{дасьцях} , у далоня ^x , аб нача ^x (-ох)	
Розна-скланяльныя	пры пле ^{мені} , пры і ^{мені} , пры дзіця ^{ці} , пры кацяня ^{ці}	-і	у плямёна ^x , у імёна ^x , пры дзе ^{цях} , пры кацяня ^{тах}	

Подробнее об окончаниях существительных в предложном падеже см. урок 15.

1) При употреблении предложного падежа нередко возникает путаница в выборе окончания **-у** или **-е**. Вариант окончания зависит от твёрдости или мягкости основы, от ударения. Например: **на рагу^у вулицы^у, но на розе^е каровы^у.**

2) Именования лиц (люди, имена, фамилии) с мягкой основой имеют окончание **-у, -ю**: **пры ву^{чню}, пры Колю^у, пры наста^у ўніку^у, пры сы^{ну}, пры кавалю^у.**

3) Если в существительном женского рода с основой на **к** окончание находится под ударением, то в предложном падеже **к** переходит в **ц** с окончанием **-э**: **шчака^у — на шчацэ^у, мука^у — у муцэ^у, рука^у — у руцэ^у.** А если окончание безударное — то с окончанием **-ы**: **сумка^у — у сумцы^у, сьцежка^у — на сьцежцы^у.**

Примеры склонения существительных в предложном падеже единственного числа:

окончание **-е**

горад — па горадзе
кнот — на кноце
бе^{раг} — на бе^{разе}
лоб — на лобе
цыра^{та} — на цыра^{це}
га^{ньба} — у га^{ньбе}
гле^{ба} — на гле^{бе}
скру^{ха} — у скру^{се}
эпоха — аб эпосе
крысо — на крысе^у
хараство — у харастве^у

город — по городу
фитиль — на фитиле
берег — на берегу
лоб — на лбу
клеёнка — на клеёнке
позор — в позоре
почва — на почве
печаль — в печали
эпоха — об эпохе
пола^у (пиджака) — на поле^у
красота — в красоте

окончание **-і**

баль — на ба^{лі}
ве^{расень} — у ве^{расьні}
корань — у корані^у
вугаль — у вугалі^у
але^й — у але^і
дробязь — у дробязі^у
столь — на столі^у
хва^{ля} — на хва^{лі}

бал — на балу
сентябрь — в сентябре
корень — в корне
уголь — в угле
масло — в масле
мелочь — в мелочи
потолок — на потолке
волна — на волне

пра/льня — у пра/льні
жалé/зьзе — у жалé/зьзі
палява/ньне — на палява/ньні
лі/сьце — у лі/сьці
малява/ньне — у малява/ньні
запрашэ/ньне — у запрашэ/ньні
насе/ньне — у насе/ньні
зе/рне — у зе/рні

окончание **-ы**

крыж — на крыжы/
бор — у бары/
дождж — на дажджы/
пляц — на пляцы/
кірма/ш — на кірмашы/
раскоша — у раскошы/
ску/ра — на скуры/
глязу/ра — на глязуры/
скры/нка — у скрынцы/
улётка — ва ўлётцы/
плячо — на плячы/
сэ/рца — на сэ/рцы/
сонца — на сонцы/
вядро — у вядры/
збожжа — у збожжы/

окончание **-у**

пірог — у пірагу/
інжынэ/р — пры інжынэ/ру
Смоліч — пры Смолічу/
Пётра — пры Пётру/
Мі/ша — пры Мі/шу/
краве/ц — пры краўцу/
шаве/ц — пры шаўцу/
дах — на да/ху/
страх — у стра/ху/
дух — у ду/ху/

прачечная — в прачечной
металлолом — в металлоломе
охота — на охоте
листва — в листве
рисование — в рисовании
приглашение — в приглашении
семена — в семенах
зерно — в зерне

крест — на кресте
бор — в бору
дождь — на дожде
площадь — на площади
ярмарка — на ярмарке
роскошь — в роскоши
кожа — на коже
глазурь — на глазури
ящик — в ящике
листовка — в листовке
плечо — на плече
сердце — на сердце
солнце — на солнце
ведро — в ведре
хлеба — в хлебах

пирог — в пироге
инженер — с инженером
Смолич — со Смоличем
Пётр — с Петром
Миша — с Мишей
портной — с портным
сапожник — с сапожником
крыша — на крыше
страх — в страхе
дух — в духе

Практыкуйцеся

11. Прачытайце, зьвярніце ўвагу на канчаткі назоўнікаў у месным склоне (Прочитайте, обратите внимание на окончания существительных в предложном падеже).

На шырокай дарозе добра разьміна/цца.
Той хлеб, што зь мяжы/, застае/цца на нажы/.
Ця/жка жыць у паняве/рцы.
Па дажджы/ захалада/ла.
У гародзе на градзе/ тры ка/лівы мя/ты.
У са/дзе-вінагра/дзе дзяўчы/на гуля/ла.
У рацэ/ калі/сьці вяла/ся стронга.
Рыгор — спадкае/мца, ён даста/ў спа/дкі па цётцы.
На руцэ/ пярсцьёнак.
У моры — несчысьлёная колькасьць ры/бы.

12. Пастаўце назоўнікі ў месны склон (Поставьте существительные в предложном падеже).
Узор: Ён у Канадзе.

а)	Бацька	(дзе?)	у	камандзіроўка
	Маці		на	праляня
	Сястра			вечарынка
	Дзеці			луг
	Сябра			Сьвіслач
б)	Ён	(дзе?)	у	вучэляня
			на	тэатар
			пры	Сібір
				плошча
				вясельле
				крама
				парк
				сьнег
				Нарач
				вучань
				бабуля
				маці
		Васіль		

13. Адкажыце на пытаньне дзе? з дапамогай неабходнага прыназоўніка і склона (Ответьте на вопрос где?, употребляя необходимый предлог и падеж).

Узор: кропля — люстэрка → кропля на люстэрку.

Зубранё — пушча, Ясь — ганак, пакой — кватэра, коўдра — ложка, парасон — сумка, фіранка — вакно, кветка — рука, аўто — дарога, яблык — талёрка, човен — рака, кот — парог, качкі — возера, студэнт — інтэрнат.

14. Скажыце, дзе гэтыя людзі (Скажите, где эти люди).

15. Прачытайце, словы ў дужках пастаўце ў адпаведную граматычную форму (Прочитайте, слова в скобках поставьте в соответствующую грамматическую форму).

Узор: І тут, і там мае (сябра). → І тут і там мае сябры.

І тут, і там мае (сябра). У Грэцыі — пан Дымас. З (замяжнікі) ён мой найлепшы (прыяцель). Усе спасьцігаюць бізнэс, а пан Дымас застаецца верны свайму (пакліканьне), як і я. Ён спэцыяліст у (галіна) будаўніцтва, дойдзі, якіх маля. У сваёй (творчасць) за (крыніца) натхненьня ён мае (помнікі) (даўніна).

Каштоўнасьці, непадуладныя (час) — вось што бывае тэмай нашых (гутаркі) у часе (вандроўкі).

«Чалавек — гэта яго памяць», — кажа Дымас, і я згодны зь ім. Гляджу на велічныя (будынак) і думаю пра (людзі), якія пакінулі ў гэтых (муры) адбітак сваёй (душа).

16. Замест кропак устаўце ў тэкст наступныя словы (Вместо точек вставьте в текст следующие слова).

Электрычка, бацькі, чыгунка, пачастунак, жыхары, лес, вавёрка, дачка, хвост, малыя, сьмеха, гутарка, дарога.

Я з жонкай, ... і сынам едзем у Сеньня нядзеля, і мы, як заўсёды, наведаемся да Яны жыўць убаку ад Кілямэтры з тры яшчэ трэба ісьці празь Але гэта нам падабаецца. Прыемнай бывае нечаканая сустрэча з ... лесу: зайцамі, дзяглімі, вавёркамі. Іншы раз сьмялейшай ... можна падаць ... і нават пасьпець дакрануцца да Гэта вельмі забаўляе маіх Колькі тут бывае радасьці, ..., а потым ... — як вады, усю

17. Праскланяйце назоўнікі ў адзіночным і множным ліках (Просклоняйте существительные в единственном и множественном числах).

Фарба, ружа, парог, хваля, знаўца, навуковец, падручнік, справа, лічба, каўнёр, сьвята, рахунак, краіна, сонца, картка, дамова.

Кароткія размовы (чытайце ўголос)

— Маё шанаваьне, дзядзька Антось!
— Дзень добры, Пятрок! Даўно ня бацьку цябе.
Ці ты ўжо вольны ад заняткаў?
— Так, але цяпер я хаджу на практыку.
— Ну а Волька? Ужо, пэўна, працуе?
— Яна працуе і вучыцца завочна.
— Што робіць дзед Савось?
— Дзядуля на сваёй сядзібе на Нарачы. Як самі маецца, дзядзька Антось?
— Дзядкаваць Богу. У нядзелю паеду ў Заслаўе.
— Перадавайце прывітаньне цётцы Марылі.
— Дзядкуй, абавязкова перадам.

— Моё почтение, дядя Антось!
— День добрый, Петруша! Давно я не видел тебя.
У тебя уже закончились занятия?
— Да, но теперь я хожу на практику.
— Ну а Оля? Уже, наверное, работает?
— Она работает и учится заочно.
— Чем занимается дед Савось?
— Дедушка в своей усадьбе на Нарочи. А как вы поживаете, дядя Антон?
— Слава Богу. В воскресенье поеду в Заславль.
— Передавайте привет тёте Марии.
— Спасибо, обязательно передам.

— Здароў, Мікола! Куды гэта ты выправіўся?
— Здароў! Іду да Мішкі, у яго там нейкія праблемы з кампутарам. Куды сам ідзеш?
— Я ў краму. Хачу паднавіць кампутар, бо мая машына на дта марудзіць у Інтэрнэце. Ты ж ведаеш!
— Дык можа табе зьмяніць правайдэра?
— Ну, гэта мы паглядзім. Наагул, я мушу з табой параіцца.
— Мы можам сустрэцца заўтра пасля палудня.
— Добра, увечары я табе яшчэ ператэлефаную.
— Бывай.

— Здорово, Коля! Куда это ты направился?
— Здорово! Иду к Мишке, у него там какие-то проблемы с компьютером. А ты куда?
— Я в магазин. Хочу обновить компьютер, потому что моя машина уж очень тормозит в Интернете. Ты же знаешь!
— Так может тебе сменить провайдера?
— Ну, это мы посмотрим. Вообще, мне нужно с тобой посоветоваться.
— Мы можем встретиться завтра после обеда.
— Хорошо, вечером я тебе ещё перезвоню.
— До свидания.

— Як завуць гэтага хлапца?
— Пеця.
— А прозьвішча?
— Пяцюшык.
— Ён жыве ў Вялейцы на Пецячэй вуліцы?

— Как зовут этого парня?
— Петя.
— А фамилия?
— Петюшик.
— Он живёт в Вилейке на Певчей улице?

— Так. Адкуль ты ведаеш?

— Ён мой зямляк. Я ж таксама з Вялейшчыны.

— Да. Откуда ты знаешь?

— Он мой земляк. Я ведь тоже с Вилейщины.

Майстры слова гавораць

Сям'я, родная хата, вёска для многіх людзей — такі ж цэнтар сусьвету, як у Пталямэвай сыстэме Зямля: ні высокія званьні, ні абавязкі не аслабляюць у іх сямейных пачуцьцяў. Як бы ні вырасла кола знаёмых, як бы ні пашыраліся духоўныя інтарэсы, усё роўна і ў сталыя гады інтуіцыя памесціць іх уласнае я ў мікрасьвет роднай сям'і і прымуціць ад бацькавага парога мераць шлях да вялікіх галактык, якія называюцца: культура і прызваньне, народ і чалавечтва.

Уладзімер Калеснік